

Skapelsens söndag

Ansvaret för skapelsen

Gud har med sitt ord skapat allt levande och upprätthåller alltjämt sin skapelse. Han har gett människan ansvaret för att ta hand om skapelsen. Vår uppgift som människor är att bruka och bevara skapelsen samt att hejda förstörelsemakterna.

Skapelsens söndag firas någon söndag under tiden maj–augusti.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 454 Gud har skapat allting
457 Guds värld är en skimrande gåva

Dps 485 Gud, från ditt hus
447 Tack, gode Gud, för allt som finns

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Må Herrens ära bestå för evigt,
må Herren glädja sig över sina verk.
Ps. 104:31

Psalm

Mäktig är du, Herre, min Gud,
i höghet och härlighet är du klädd,
du sveper dig i ljus som i en mantel.
Himlen har du spänt ut som ett tält,
ovan skyn har du timrat din sal.
Du gör molnen till din vagn
och far på vindens vingar.
Du gör vindar till dina sändebud
och eldslågor till dina tjänare.
Jorden har du ställt på stadig grund,
den kan aldrig i evighet rubbas.

Du låter källor rinna upp och bli
till strömmar
som forsar fram mellan bergen.
De ger vatten åt alla markens djur,
vildåsnor släcker där sin törst.
Vid dem häckar himlens fåglar
och sjunger bland täta löv.
Du vattnar bergen från din sal,
jorden mättas av allt vad du ger.
Du låter gräs växa för boskapen
och örter till människans tjänst.
Så frambringas föda ur jorden
och vin, som gör människan glad,
olja, som ger hennes ansikte glans,
och bröd, som ger henne styrka.
Alla sätter sitt hopp till dig,
du skall ge dem föda i rätt tid.
Du ger dem, och de tar emot,
du öppnar din hand, och de äter
sig mätta.
Du döljer ditt ansikte, och
de blir förskräckta,
du tar ifrån dem deras ande, och de dör
och blir åter till mull.
Du sänder din ande, då skapas liv.
Du gör jorden ny.
Ps. 104:1–5, 10–15, 27–30

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

Himlen förkunnar Guds härlighet,
himlavalvet vittnar om hans verk.
Dag talar till dag därom
och natt undervisar natt.
Det är inte tal, det är inte ljud,
deras röster kan inte höras,

men över hela jorden når de ut,
till världens ände deras ord.
Där har han rest ett tält åt solen,
den liknar en brudgum som
lämnar sin kammare,
en hjälte som gläds åt att löpa
sin bana.
Den stiger vid himlens ena ände
och når i sitt kretslopp den andra.
Ingenting är gömt för dess glöd.
Ps. 19:2-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Otaliga är dina verk, o Herre!
Med vishet har du gjort dem alla,
jorden är full av vad du skapat.
Ps. 104:24

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 1:1-11 (12-23)
24-28, 2:1-3

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.

Jorden var öde och tom, djupet täcktes av mörker och en gudsvind svepte fram över vattnet. Gud sade: "Ljus, bli till!" Och ljuset blev till. Gud såg att ljuset var gott, och han skilde ljuset från mörkret. Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den första dagen.

Gud sade: "I vattnet skall ett valv bli till, och det skall skilja vatten från vatten." Och det blev så. Gud gjorde valvet och skilde vattnet under valvet från vattnet ovanför valvet. Gud kallade valvet him-

mel. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den andra dagen.

Gud sade: "Vattnet under himlen skall samlas till en enda plats, så att land blir synligt." Och det blev så. Gud kallade det torra landet jord, och vattenmassan kallade han hav. Och Gud såg att det var gott. Gud sade: "Jorden skall ge grönska: fröbärande örter och olika arter av fruktträd med frö i sin frukt skall växa på jorden." Och det blev så.

(Jorden frambringade grönska: olika arter av fröbärande örter och olika arter av träd med frö i sin frukt. Och Gud såg att det var gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den tredje dagen.)

Gud sade: "På himlavalvet skall ljus bli till, och de skall skilja dagen från natten och utmärka högtider, dagar och år. De skall vara ljus på himlavalvet och lysa över jorden." Och det blev så. Gud gjorde de två stora ljusen, det större ljuset till att härska över dagen och det mindre till att härska över natten, och han gjorde stjärnorna. Han satte ljusen på himlavalvet att lysa över jorden, att härska över dag och natt och att skilja ljus från mörker. Och Gud såg att det var gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den fjärde dagen.

Gud sade: "Vattnet skall vimla av levande varelser, och fåglar skall flyga över jorden, under himlavalvet." Gud skapade de stora havsdjuren och alla olika arter av levande varelser som vattnet myllrar och vimlar av och alla olika arter av fåglar. Och Gud såg att det var gott. Gud välsignade dem och sade: "Var fruktsamma och föröka er och uppfyll sjöar och hav. Och på jorden skall fåglarna föröka sig." Det blev kväll och det blev morgon. Det var den femte dagen.)

Gud sade: "Jorden skall frambringa olika arter av levande varelser: boskap, kräldjur och vilda djur av olika arter." Och det blev så. Gud gjorde de olika arterna av vilda djur, boskap och markens kräldjur. Och Gud såg att det var gott.

Gud sade: ”Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräldjur som finns på jorden.” Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem. Gud välsignade dem och sade till dem: ”Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er. Härska över havets fiskar och himlens fåglar och över alla djur som myllrar på jorden.”

Så fullbordades himlen och jorden och allt vad där finns. Den sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt verk, och han vilade på den sjunde dagen efter allt han hade gjort. Gud välsignade den sjunde dagen och gjorde den till en helig dag, ty på den dagen vilade Gud sedan han utfört sitt skapelseverk.

Andra läsningen

Kol. 1:12–20

Ni skall tacka Fadern, som har gjort er värdiga att få del i det arv som väntar de heliga i ljuset. Han har räddat oss ur mörkrets välde och fört oss in i sin älskade sons rike, och genom Sonen har vi friköpts och fått förlåtelse för våra synder. Han är den osynlige Gudens avbild, den förstfödde i hela skapelsen, ty i honom skapades allt i himlen och på jorden, synligt och osynligt, troner och herravälden, härskare och makter; allt är skapat genom honom och till honom. Han finns före allting, och allting hålls samman i honom. Och han är huvudet för kroppen, för kyrkan, han som är begynnelsen, förstfödd från de döda till att överallt vara den främste, ty Gud beslöt att låta all fullhet bo i honom och att genom hans blod på korset stifta fred och försona allt med sig genom honom och till honom, allt på jorden och allt i himlen.

Evangelium

Joh. 1:1–4

I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Det fanns i begynnelsen hos Gud. Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt som finns till. I Ordet var liv, och livet var människornas ljus.

Andra årgången

Första läsningen

1 Mos. 1:1–11 (12–23)
24–28, 2:1–3
(se första årgången)

eller

1 Mos. 2:4–9, 15–17

Detta är berättelsen om hur himmel och jord skapades.

När Herren Gud gjorde jord och himmel, när ingen buske fanns på marken och ingen ört hade spirat, eftersom Herren Gud inte hade låtit något regn falla på jorden och ingen människa fanns som kunde odla den – men ett flöde välldes fram ur jorden och vattnade marken – då formade Herren Gud människan av jord från marken och blåste in liv genom hennes näsborrar, så att hon blev en levande varelse. Och Herren Gud planterade en trädgård österut, i Eden, och satte där människan som han hade format. Herren Gud lät alla slags träd växa upp ur marken, sådana som var ljuvliga att se på och goda att äta av. Mitt i trädgården stod livets träd och trädet som ger kunskap om gott och ont.

Herren Gud tog människan och satte henne i Edens trädgård att bruka och vårda den. Herren Gud gav detta bud: ”Du får äta av alla träd i trädgården utom av trädet som ger kunskap om gott och ont. Den dag du äter av det trädet skall du dö.”

Andra läsningen

1 Kor. 8:6

Vi har bara en Gud, fadern från vilken allting utgår och som är vårt mål, och bara en herre, Jesus Kristus genom vilken allt är till och genom vilken vi är till.

Evangelium

Joh. 1:1–4
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

1 Mos. 1:1–11 (12–23)
24–28, 2:1–3
(se första årgången)

eller

Hos. 4:1–3

Hör Herrens ord, Israels folk!
Herren väcker talan mot landets invånare,
ty ingen trofasthet och ingen kärlek
och ingen kunskap om Gud finns i landet.
Förbannelser och lögnar och dråp
och stölder och äktenskapsbrott
breder ut sig,
blodsdåd följer på blodsdåd.
Därför sörjer landet,
alla som bor där tynar bort,
också markens djur och himlens fåglar,
och fiskarna i havet dör.

eller

Joel 2:21–24

Ängslas inte, du åkerjord,
utan jubla och gläd dig:
Herren har gjort stora verk.

Ängslas inte, ni markens djur:
utmarkens beten grönskar på nytt,
träden bär sin frukt,
fikonsträdet och vinstocken
ger rika skördar.
Och ni som bor på Sion,
jubla och gläds över Herren, er Gud:
han ger er regn i rätt tid,
han låter regnet falla som förr,
både höst och vår.
Så skall logarna fyllas av säd,
pressarna flöda över av vin och olja.

Andra läsningen

Upp. 4:11

Du, vår Herre och Gud, är värdig
att ta emot härligheten och äran
och makten.
Ty du har skapat världen,
och genom din vilja blev den till
och skapades den.

Evangelium

Joh 1:1–4
(se första årgången)

Alternativa predikotexter

1 Mos. 3:22–24

Herren Gud sade: "Människan har blivit
som en av oss, med kunskap om gott och
ont. Nu får hon inte plocka och äta också
av livets träd, så att hon lever för alltid."
Och Herren Gud förvisade människan från
Edens trädgård och lät henne bruka jor-
den varav hon var tagen. Han drev ut män-
niskan, och öster om Edens trädgård satte
han keruberna och det ljungande svärdet
att vakta vägen till livets träd.

Du skall låta det gå sju sabbatsår, sju gånger sju år, så att tiden för de sju sabbatsåren blir fyrtionio år. I sjunde månaden, den tionde dagen i månaden, skall du låta hornen ljuda. På försoningsdagen skall ni stöta i horn i hela ert land, och ni skall helga det femtionde året och utropa frihet åt alla invånare i landet. Det skall vara ett friår för er: var och en skall få tillbaka sin egendom och få komma tillbaka till sin släkt. Detta femtionde år skall vara ett friår för er. Då skall ni inte så något, och vad som växer upp av spillsäden skall ni inte skörda, och druvor från de obeskurna vinstockarna skall ni inte plocka. Ty det är ett friår, det skall ni hålla heligt. Ni skall få er mat av det marken kan ge.

Dagens bön

1.

Gud, du som skapar himmel och jord.

Du upprätthåller universum.

Vi räcker inte till för att förstå allt som du har skapat och skapar.

Led oss

så att vi inte förstör det ofattbara verk som du ännu inte har avslutat.

Lär oss att värna om allt som lever på jorden.

För din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Gud, alltings Skapare, himlens och jordens Herre.

Du satte oss att förvalta jordens och havens gåvor, men vi missbrukar dem

och drivs av begär att ha och att äga.

Herre, lär oss avstå, lär oss besinning.

Vi ser hur hela jorden plågas av vår själviskhet.

Herre, visa oss hur vi skall vårda och skydda din skapelse.

Lär oss att lyssna till dig

och be tillsammans med din skapelse.

För Jesu Kristi skull.

3.

Gud, du skapar, men vi förstör.

Vi hör inte vinden och regnet,

vi ser inte myran och grässtrået,

skogens skugga och det klara ljuset.

Kom, heliga Ande,

lär oss på nytt att se och höra,

säg ditt skapande ord.

I Jesu namn.